

"Susținem creativitatea împotriva pasivității de orice fel"

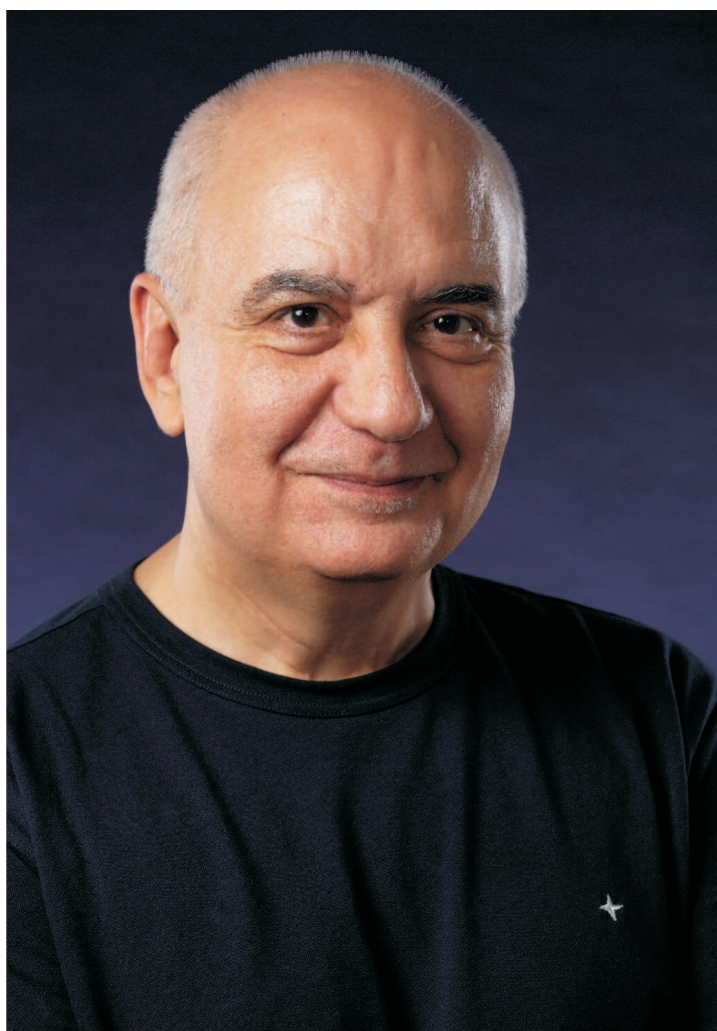
(Interviu cu arhitectul Marius Călin, Principal la X Architecture & Engineering)

Reporter: Clădirile dezvoltate de One United Properties se disting foarte clar în arhitectura orașului. Ce au în comun spațiile construite de One United Properties, nu numai din punct de vedere al urbanismului, ci și al practicii arhitecturale?

Marius Călin: Înțelegerea transformării și descoperirea, evidențierea noului București. Proiectarea în arhitectură este o operațiune radiară, exploratorie și de echipă în toate sensurile - și astfel sunt și viziunea și realizările ONE United Properties și X Architecture & Engineering Consult S.R.L.

Ca mod de viață, arhitectura noastră este gândire spațială prin aplicarea metodelor de construcție integrate, studiul perseverent al orientării și al luminii zenitale, exprimarea ceremonială și echilibrată a spațiului arhitectural și armonizarea funcțiunilor: de locuire, a birourilor și comerțului, în relație cu mediul înconjurător.

În prezent, asemenea altor contribuții generative la cunoașterea umană - de la ecologie, logos, educație, la tehnologii - avem nevoie și de orașul contemporan. Unii dintre noi avem senzația că orașele sunt un fel de exoskeleton istoric vizualizând - între fațadele și străzile lor - cataloage de memorie colectivă relativ inaccesibile sau frecvent depășite. Uitând - sau "doar" ignorând - cum fiecare

perioadă anterioară semnificativă a fost o invenție vitală, o aspirație proaspătă, ulterior multiplicată prin deschiderea culturală a participanților împotriva clișeelelor urbane - pseudo-mimetic sau extrapolate (acest micul Paris al acupuncturii bucu-

reștene!), frustrare ideologică sau colonizare, inclusiv auto-suficiente constructive sau de confort nostalgic.

Prin compania XAE - ca participanți în evoluția spațiului urban - trebuie să fim autori neașteptați și fără a apela, a repercuta

seducția traseelor anterioare.

Reporter: Cât de mult contează și cât de mult reușiți ca proiectele inovatoare pe care le realizați să se încadreze în arhitectura orașului, astfel încât să întrețină o relație vie, vibrantă cu acesta?

Marius Călin: Înainte să răspund la întrebare, trebuie să susțin relevanța experiențelor urbane și de proiectare, cu atât mai mult momentul 2021.

Pentru ONE United Properties și în practica noastră, fiecare clădire sau oportunitatea unui proiect sunt nodale, printr-o convergență dedicată și metodică de gânduri, energie și încrederea în noile experiențe spațiale urbane. Fiecare descoperire a realității prin proiectele XAE reprezintă un efort serios, căutător, cu o susținere tehnică atentă din partea noastră a tuturor.

Cum ar fi să realizezi orașul din viitor îndreptat către fragilitatea tranzitorie a prezentului? Fiecare oraș, cât și cartierele acestuia - câtă deosebire semantică față de "neighborhood"! - sunt un miracol adeseori carnavalesc în amnezia lui.

Ce înseamnă prezentul local, global, ontologic sau ca deschidere către viitor?

Astfel plecăm mereu pe calea proiectării.

Ceea ce ne dorim sunt cât mai multe întrebări conștiente, ne-convenționale sau presupus înțelese, cu atât mai puțin insi-

nuate. Întrebări articulate care deschid autentic prin arhitectură împotriva atâtor retrageri contemporane, pe care dorim să le depășim ca locuitori ai orașului și ca arhitecți.

Susținem creativitatea împotriva pasivității de orice fel: birocrăției, inerției, melancoliei sau abandonului dezvoltării orașului, a sentimentului psiho-ge-

ografic de "marginalitate", pentru a ne transforma resursele de la competență profesională la dinamică economică.

Problematika divergență, fragmentarea sau divizarea mediului urban de pretutindeni este expusă unor serii de anacronisme spastice auto-suficiente: tentația fugii de spații publice, de oraș, virtualizarea interperso-

nală și multe altele.

Clădirile nu vin cu un manual de instrucțiuni sau cu un "jurnal de bord" al motivelor și soluțiilor lor în evoluția care le-a creat - desigur, nu includ aici cartea construcției! Trecând de la proiect în a exista în timp, ele rămân de sine stătătoare, exemple sau exemplare, elocvente în a inspira sau genera idei și generații noi.

Intersecțiile noastre sociale marchează cultura unui loc/topos - "genius loci", conferindu-i, astfel, sens și o nouă direcționalitate.

Reporter: Spuneți undeva că a transforma orașul nu înseamnă doar a ridica clădiri, ci a dezvolta spații care, dincolo de faptul că satisfac nevoile concrete de locuire, creează adevărate experiențe de viață și culturale. Ce voiți să spuneți mai exact?

Marius Călin: Arhitectura nu e niciodată singură. Cum toate artele sunt caracterizate printr-o autoritate singulară de producție, arhitectura dă senzația că

"ne cunoaștem de undeva", dintr-o familiaritate predictibilă sau parcă rezonând într-un mod "les jeux sont faits".

Arhitectura contemporană rămâne prezentă, fiind multidisciplinară, cu/prin toate ambiguitățile specificității ei. Desigur, se poate construi "orice" în toate domeniile, cum bazele/arhivele de cunoaștere sunt dincolo de ample încă din Renaștere. Pentru a-și marca timpul dincolo de prerogativele prezentului, arhitectura are mereu nevoia de unicitate, de a fi simțită în imaginarul fiecăruia, dată fiindu-i rezistența constructivă dincolo de biologicul existenței noastre.

Reporter: Pe ce anume puneți accent din punct de vedere arhitectural astfel încât spațiul interior și cel exterior să fie într-o relație de complementaritate, să fie și frumos și util, în același timp?

Marius Călin: Într-o noapte târziu, la Roma, hotelul deja rezervat m-a încurcat. Sunt trimis

"Ca arhitect, accentuez geometria clară din studiile preliminare - atât ca organizare planimetrică și «năzuință» volumetrică, împreună cu ONE. Modelarea prin desen sau orice fel de machete și 3-D-uri învăluie și, ulterior, exprimă obiectul studiului pe care-l numim proiect - dar nu-l auto-generează. Ideea proiectului fiind însăși dezvoltare logică, interactivă și metodică a ceea ce numim concept - în fapt ceea ce numim polifonic conceptul este realizarea integrală a proiectului".

candid către un alt hotel unde, fiind obosit, nu m-am mai uitat pe fereastră, căci oricum era întuneric afară. Să descopăr dimineată că, de fapt, ferestrele au fost închise cu obloane (dublu întuneric...) și deschizându-le am văzut cu nedisimulată bucurie o superbă grădină terasată în colinele romane.

Orice formă de modelare în producția de arhitectură conduce către o cât mai exactă constituire spațială, de structură și instalații și a anvelopantei arhitecturale. Ca arhitect, accentuez geometria clară din studiile preliminare - atât ca organizare planimetrică și "năzuință" volumetrică, împreună cu ONE. Modelarea prin desen sau orice fel de machete și 3-D-uri învăluie și, ulterior, exprimă obiectul studiului pe care-l numim proiect - dar nu-l auto-generează. Ideea proiectului fiind însăși dezvoltare logică, interactivă și metodică a ceea ce numim concept - în fapt ceea ce numim polifonic conceptul este realizarea integrală a

proiectului.

Deci ce căutăm spațial este exact - sau chiar mai mult - să transmitem constructiv această bucurie de a te simți parte din lumea ce ne include.

Reporter: One United Properties este cunoscut pentru dezvoltările sale sustenabile, prietenoase atât cu mediul, cât și cu rezidenții. Cum se traduce această componentă de sustenabilitate în limbajul arhitectural?

Marius Călin: Implicându-ne decizional împreună cu ONE United Properties din start în a stabili atât materialele, cât și viitorul, importanța "post-occupancy" a clădirilor în dezvoltare. Cerințele stricte rezultând din regulamente, normative nu sunt în general prea clare sau nu au norme metodologice de aplicare demonstrabile. Integrarea acestora solicită un control economic încă din primele faze de design.

Reporter: Ce luați în considerare atunci când vă apucați de proiectarea unui nou ansamblu

rezidențial? Dar a unui spațiu care știți că va fi destinat comercialului?

Marius Călin: A fi prezent în oraș. Claritatea soluției din interior către anvelopanta, vizibilitatea amplasamentului, accesele și orientarea - către ce vor privi utilizatorii? Secțiunea clădirii în relație cu nexus-ul urbanistic, ocazional premeditat prin documentația asumată. A nu fi vreun ecou sau doar o destinație, să radieze - da poate părea mult,

dar e doar mobilizarea noastră prin arhitectură!

Claritatea documentației urbane, a regulamentelor urbane de referință descriu cerințele recunoscute de integrare urbană. Chiar dacă sunt produse simultan cu studiile de arhitectură, au nevoie de viziunea investițională susținută de creativitatea arhitecturală pentru a nu fi "deja depășite" sau densificând banalul, ezitățile sau frecvențele "yes-buildings" atât de tentante

"Arhitectura contemporană rămâne prezentă, fiind multi-disciplinară, cu/prin toate ambiguitățile specificității ei. Desigur, se poate construi «orice» în toate domeniile, cum bazele/arhivele de cunoaștere sunt dincolo de ample încă din Renaștere. Pentru a-și marca timpul dincolo de prerogativele prezentului, arhitectura are mereu nevoia de unicitate, de a fi simțită în imaginarul fiecăruia, dată fiindu-i rezistența constructivă dincolo de biologicul existenței noastre".

unora. Mai întâi ascultăm tema dezvoltării și o discutăm desenând - cum fiecare dintre noi are o cunoaștere specifică de la dezvoltator, la proiectare și execuție.

Operativ acționăm prin workshop-uri inter-disciplinare încă din primele faze de abordare a proiectului.

Reporter: De ce spații mixte? Cum ați ajuns la această formulă de succes?

Marius Călin: Este direcția contemporană a densificării armonioase a orașului. Desigur, incluzând destinații ca locuire împreună cu spațiile profesionale, legate de transport/circulații și calitatea vieții. Noi, adică XAE și ONE United Properties, o practicăm și promovăm ca pe o naturalizare spațial-funcțională eficientă - în toate sensurile - a matricei urbane, fie în București sau pe litoral. Eficientizarea spațială converge în exploatarea clădirii, dându-i semnificația urbană. Sunt prea multe fragmente în mintea unor investitori, încât nici de un colaj urban nu se poate vorbi, de genul Pieței Române, Unirii și multe alte bu-

levarde.

Sau când avionul aterizează la Otopeni!

Orașele nu sunt, stăzi, cărți poștale sau ceea ce se numește în teoria urbană Disneysification, ca înzoronarea capricioasă, dar letargică a unor clădiri insuportabile. Zonificarea urbană de tip instant cities s-a extins uneori progresiv congestionat sau brusc - ca-n București, în teritoriul global. Și implicit urban, fie prin conversii de spații sau ca segregare funcțională. Evident că ne confruntăm cu efectele acestora în mai toate felurile. Solitudinea urbană nu se poate rezolva doar prin biciclete, after-hours sau plimbări în parc. Împietind atât funcțiunile clădirilor în interiorul sau în ansamblul acestora, devine un atribut logic pe care-l explorăm, cum ONE dezvoltă, și în sensul economic și de life-style al pieței.

Reporter: Vă adresați segmentului de lux. Care sunt principalele aspecte pe care le luați în calcul, altfel încât produsul final să satisfacă cele mai exigente gusturi?

Marius Călin: Pentru dezvolt-

tările ONE, contribuția mea arhitecturală și prin XAE își dorește să deschidă noi spații de calitate. Pentru noi, fiecare clădire este un peisaj, o belvedere, ca prezență urbană și până-n intimitatea spațiilor domestice: băi, living rooms, scări, balcoane etc. Luxul este o percepție prin modificare incluzând simultan o serie de cerințe - mai degrabă coduri sociale. Contează serenitatea pe care o exprimăm. Liniștea din bucurie, din utilul și mișcarea luminii în spații vitale, proporționate elegant și care ne dorim să-l inspire pe utilizator în locuire, muncă sau comercial. Noțiunea de gust - chiar dacă voi folosi un perceput clișeu, se educă la fel cum mediul în care trăim ne influențează. Arhitectura e inutilă prostetic, ca o extensie recuperatorie în societate.

Reporter: Cât timp durează procesul proiectării unei clădiri - de la momentul achiziționării terenului și până la momentul în care vă apucați efectiv de ridicarea clădirilor? Ce se întâmplă de obicei în "bucătăria" unui birou de arhitectură în acest interval?

Marius Călin: Perioadele pot fi între doi-trei ani, în funcție de situația dinamică a certitudinilor sau aspectelor administrative pe care le întâmpinăm: documentațiile de urbanism și traseul avizelor, deschiderea și pregătirea profesională din firmă a consultanților și executanților, disponibilitatea finanțării și, esențial, crezul în proiect. Fără crez și dorința de a învăța, mai totul e greu, iar aici suntem cu toții implicați în a ne depăși pe noi înșine.

Urmăm intens procedurile de proiectare - le definesc ca fiind anacronice, dat fiind senectutea lor, în mare parte incorrigibile în practica actuală de proiectare. Pentru că se referă la modele "timide", de un pastoral reactiv conurbațiilor și necesităților orașului de mâine. Ca-ntr-un meci de baseball, ne dorim ca executanții să ne fie aproape pe parcursul elaborării proiectului, considerând atât programul de execuție, majoritatea experiențelor noastre sunt fast-track, și ramificațiile tehnologice ale execuției. De aici devine mereu interesant!

"Ca mod de viață, arhitectura noastră este gândire spațială prin aplicarea metodelor de construcție integrate, studiul perseverent al orientării și al luminii zenitale, exprimarea ceremonială și echilibrată a spațiului arhitectural și armonizarea funcțiunilor: de locuire, a birourilor și comerțului, în relație cu mediul înconjurător".

Reporter: Proiectele One United Properties nu înseamnă doar clădiri, ci și spații verzi, locuri de joacă pentru copii, diverse alte facilități pentru proprietari (săli de sport, piscine, locuri de relaxare). Cum reușiți să rescrieți arta de trăi la oraș? Este acesta manifestul biroului de arhitectură pe care îl conduceți?

Marius Călin: Într-un fel, arhitectura - asemenea unei voci - nu există fără a reuși s-o auzi, deci s-o construiești către viitor.

Dezvoltările ONE edifică - împotriva unei piețe "moraliste" (așa apare în Dex unul dintre sensurile edificării...). Spațiul arhitectural devine, astfel, geografia unui oraș în continuă mișcare. În ceea ce privește aspectul "rescrierii", consider că am realizat deja câteva itinerarii fără a ne limita seducției vizuale. Personal - deci și-n producția XAE -, provocăm experiențe

spațiale de când deschizi ușa sau treci prin sau pe lângă clădire. Dar nu o poți construi doar din sau prin desene! Ceea ce constituie un blocaj extins de competențe, curajul de a ne afirma timpul și deja-vu pe piața românească de construcții... Cum cerințele multiple ale spațiilor construite, incluzând peisagistica, iluminatul, timpul personal și simultaneitatea, tehnologiile reconfigurează deja traseul proiectării prin unii dintre noi.

Reporter: Care este proiectul care vă provoacă cel mai mult în prezent?

Marius Călin: Cred că următorul! Toate proiectele XAE în construcție - având nouă șantiere în faze de execuție și pe terenuri diferite exprimă condiții și probleme extrem de diverse. În fapt, este metodologia proiectului în sine, care ne provoacă - propria noastră abilitate de a conștientiza împreună cu partenerii din execuție vibrația și sensul profund al acestui timp. Sim-

plu - acumularea primitivă de capital a consumat peste trei decenii. Cred că suntem prima generație cam în vreo 80 de ani care reușește voluntar să transforme câte ceva. Din nou, trebuie să-ncepem cu acești "noi" încă (unii pastoralii) neconvinși de adevărata energie a libertății creative și a responsabilității de a construi.

Reporter: Dintre toate clădirile pe care le-ați proiectat, care este cea mai aproape de sufletul dumneavoastră și de ce?

Marius Călin: Revin la afirmațiile anterioare - și nu doar că prin ONE, cum spunea un proverb Tao: "Milioane de oameni încep deodată să vadă". Oportunitatea de a gândi și realiza arhitectură este un proiect de ființă care precede realizarea înțelegerii vieții profesionale. Nicio clădire nu a existat înainte de ce urmează, atât ca proiect și apoi edificată - cred că trebuie să ne obișnuim colectiv cu asta. Nu primim manual de instrucțiuni ca pentru mașină de spălat...

Fiecare clădire germinează, fiecare clădire ne deschide, ne da curaj împotriva analogului deja construit. Așa cum prin cultura noastră profesională ne opunem sarcasmului decalcomaniei, a repetării sau copierii. Ultimele două sunt foarte greu de realizat într-o practică responsabilă!

Să ne gândim că înainte de a reuși finalizarea cupolei Domului din Florența, un Brunelleschi îngândurat a petrecut ceva timp într-o Romă devălmășită. A mai și descoperit perspectiva, dar care nu a început cu el. Iar pentru Dom a inventat atât mașinăriile, dar l-a și executat. Oare singur, în weekend?

Evident că nu repetăm ceva, vreodată.

Educația, și pentru arhitecți, este ca o poartă: da, tânărul Brunelleschi pierduse execuția ușilor înalte ale Baptisterului, plecând, astfel, la Roma.

Însă ce i s-a deschis?

Reporter: Mulțumesc!